

Diákönkormányzat, diákjog, érdekképviselet

Zalaegerszeg Városi Diákönkormányzat
Őriszentpéter, 2009. október 3.

Kósa András László
Közéltre Nevelésért Alapítvány

Demokrácia

- Felelős állampolgár az alap
- Népakarat közvetlen, vagy képviseleti
- Szabad véleménynyilvánítás joga
- Gyülekezési jog
- Feljebbviteli lehetőség

Diákönkormányzat

- Nő a diákok felelőssége
- Közvetlen, vagy képviseleti
- Kétirányú kommunikációs csatorna
- Szabadon létrehozható, alakítható
- Az iskolai életet érintő kérdések színhelye
- A diákok érdekképviseleti szerve

A diákönkormányzat jogszabályi háttere

- Gyermekek jogairól szóló ENSZ egyezmény (idén 20 éves)
- a Közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény (Ktv.)
- 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- intézményi házirend

A szabályok funkciója

www.kozeletre.hu

- **korlátoz**
- **védelmet nyújt**

Alapfogalmak

Erkölcsei szabály: egy közösségen belül, megállapodáson és bizalmon alapuló viselkedési rendszer.

Jogszabály: az erre feljogosított szerv, vagy személy által megállapított kötelező emberi magatartást ír elő, amelynek megszegése valamilyen szankciót, jogkövetkezményt von maga után.

A DÖK létrehozásának/működésének szempontjai

- A nevelőtestület és/vagy önkormányzat demokratizmusa meghatározó;
- Lehetőleg fogja át az iskola/település egészét, de legyen rugalmas, vegye figyelembe a változásokat;
- A DÖK rendelkezzen hatalommal, esetlegesen ehhez anyagi lehetőséggel is (döntési jogkör);
- Ha valami a DÖK hatáskörébe tartozik, akkor ott semmi nem történhet a diákok megkérdezése nélkül;
- Titkos szavazással a diákok választják;
- Döntéseknél a felnőtteknek egy szavazata lehet, vagy tanácskozási joggal van jelen.

Kiből legyen DÖK-tag, képviselő?

- aki úgy gondolja, van még változtatnivaló az iskolában / a település ifjúsági közéletében;
- aki el is mondja az ezzel kapcsolatos elképzeléseit;
- aki hajlandó dolgozni érte;
- akire hallgatsz és aki hallgat rád (alsó legitimitás);
- akit a tanári kar / önkormányzat is elfogad (felső legitimitás).

A diákönkormányzat lehetséges feladatai

1. ÉRDEKKÉPVISELET

(diákok érdekeinek képviselete)

2. RENDEZVÉNYSZERVEZÉS

(diákrendezvények szervezése)

3. ISKOLAI NYILVÁNOSSÁG SZERVEZÉSE

(diákközvélemény alakítása)

- SZOLGÁLTATÓ DÖK

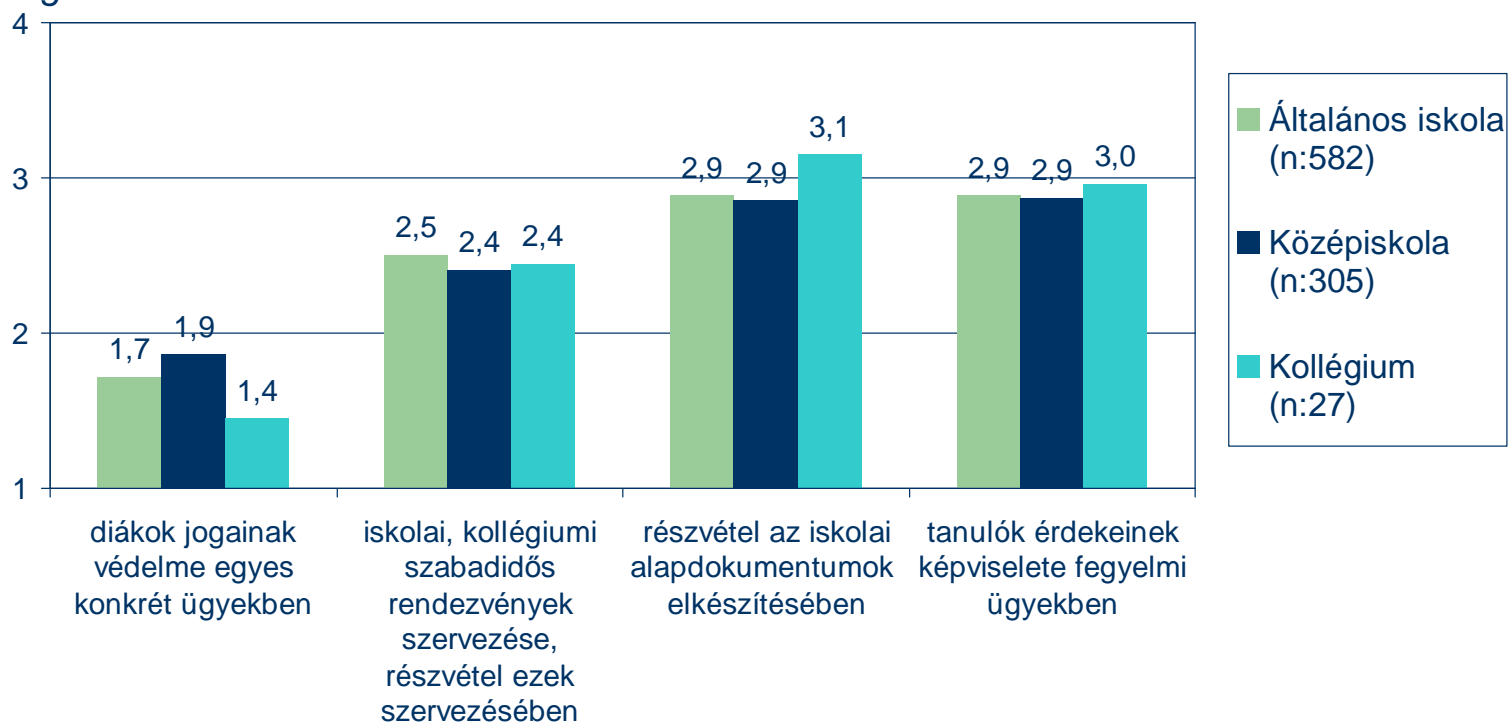
Feladatok fontossági sorrendben (ODP)

Bázis:
minden intézmény,
ahol válaszoltak

Átlag (1-4)

1 – legfontosabb

4 – legkevésbé fontos

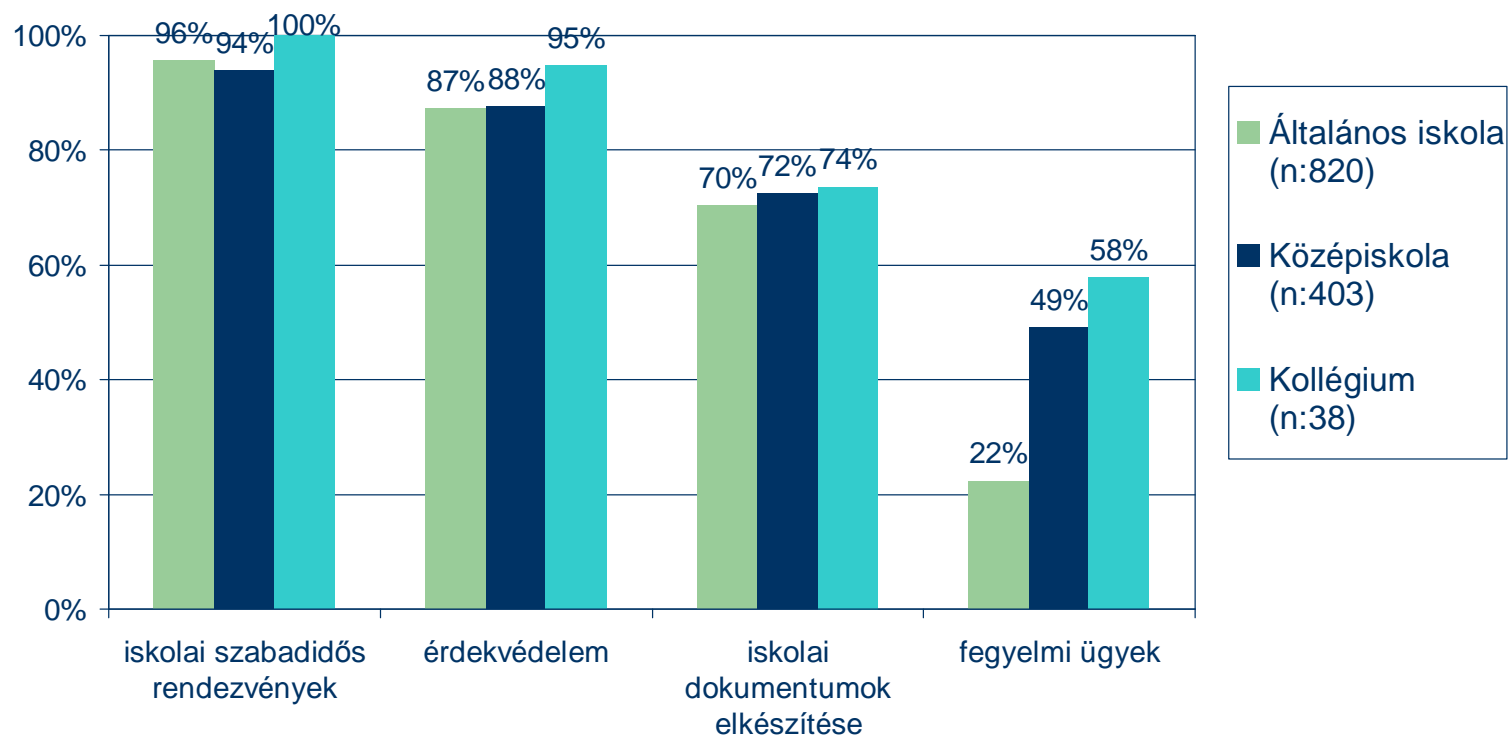

Tevékenységek az elmúlt tanévben (ODP)

Bázis:
minden intézmény

Diákönkormányzatok Alapítvány

A diákönkormányzat jogai

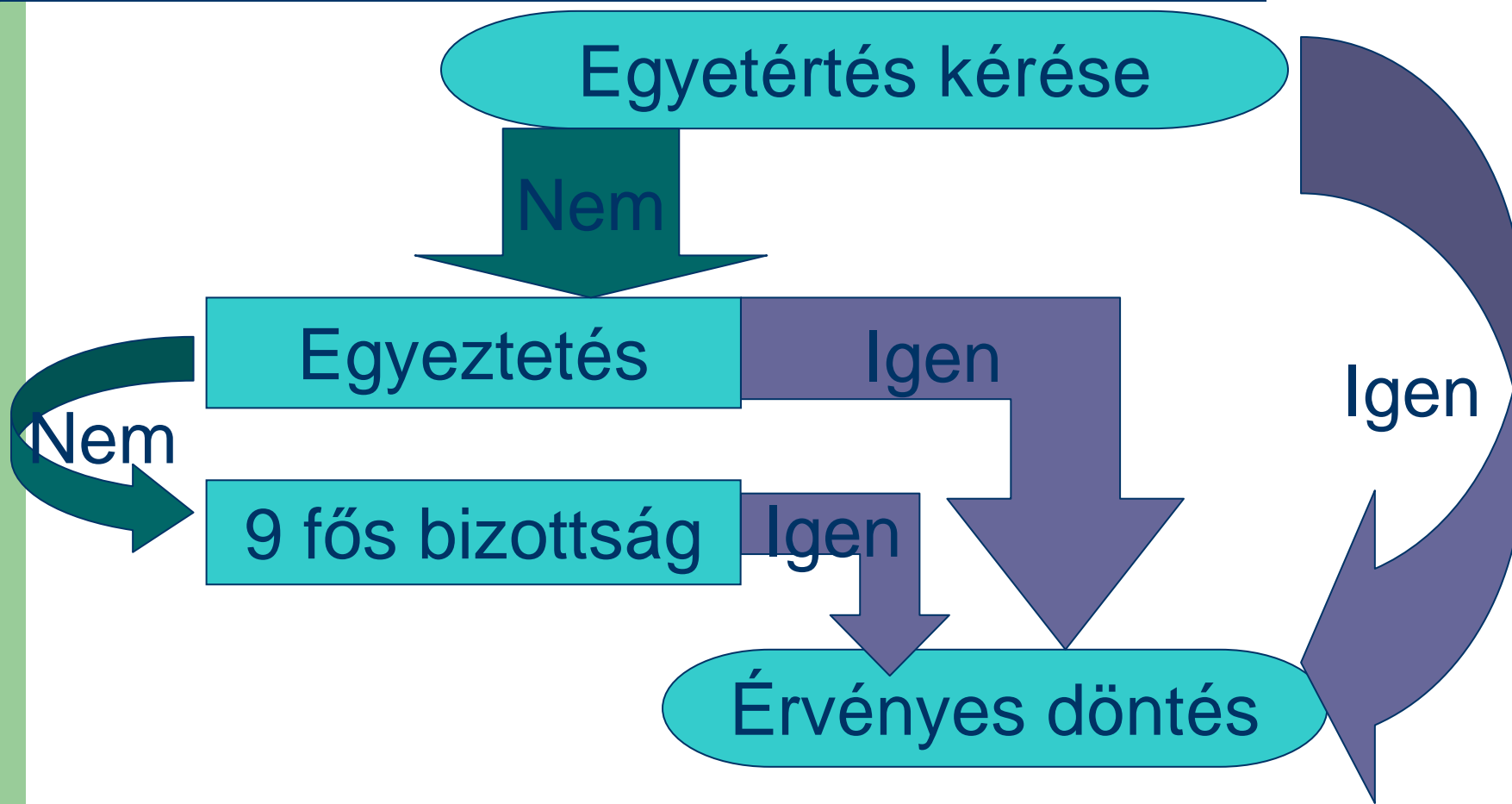
- **Döntési jog**
- **Egyetértési jog**
- **Véleményezési jog**
- **Javaslattevési jog**

Egyetértési jog gyakorlása

www.kozeletre.hu

ÉRINT vs. ÉRDEKEL

ÉRDEKEL

Én döntöm el!
rajtam múlik

ÉRINT

Nem én döntöm el!
nem rajtam múlik

**Érdekelhet bármi, amire azt mondom,
de érinteni csak bizonyos dolgok érintenek!**

Sarokkövek

- Fel kell nőnünk, felelősséget kell vállalnunk!
- A partnerek „Játék”- terét el kell fogadni a szabályait össze kell hangolni!
- Felnőtt – felnőtt kommunikációt kell folytatni!

Védelmi intézmények demokráciában

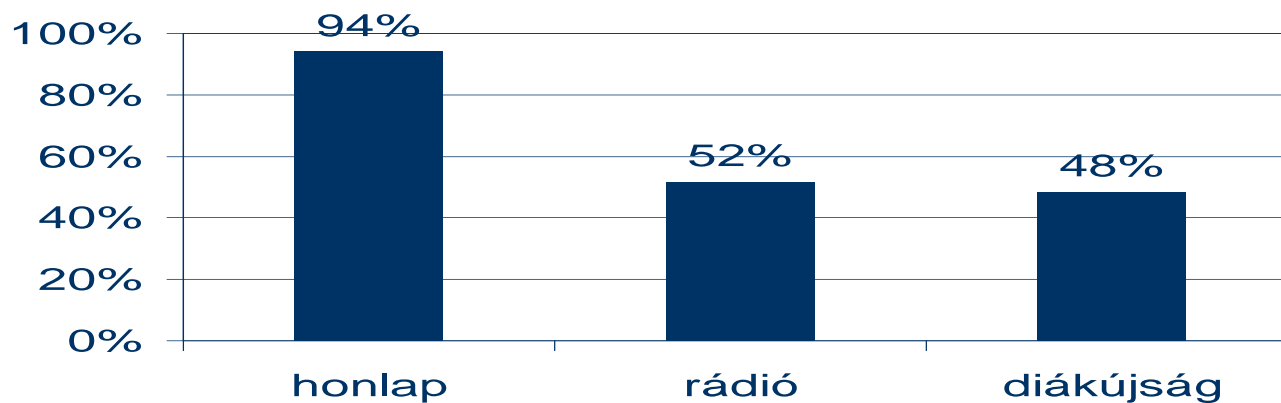
- 1. Stabil törvények**
(Alkotmány, törvények – házirend, SZMSZ)
- 2. Kollektív érdekképviselet**
(szakszervezetek – DÖK)
- 3. Független bíróság**
(bíróság – fegyelmi)
- 4. Nyilvánosság**

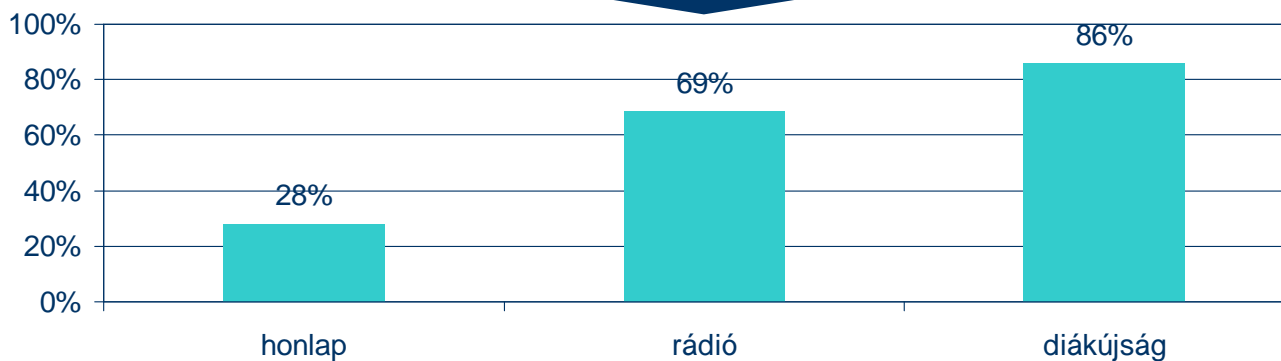
Nyilvánosság (ODP)

Bázis: minden
intézmény (n:118)

Az intézményben működik...

DÖK részt vesz a működtetésben...

Bázis:
ahol működik...
Honlap (n:111)
Rádió (n:61)
Újság (n:57)

...ami még segíthet

- ismeretek
(kiadványok, honlapok, információk)
www.makosz.ro (MAKOSZ)
www.kozeletre.hu (Közéletre Nevelésért Alapítvány)
www.diakjog.hu (diákjogi forródrót)

- technikák
(képzések, minták)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Sok sikert!